ИСПОЛНИТЕЛЬНЫЙ КОМИТЕТ ЗЕЛЕНОДОЛЬСКОГО МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН		ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ЗЕЛЕНОДОЛЬСК МУНИЦИПАЛЬ РАЙОН БАШКАРМА КОМИТЕТЫ

ПОСТАНОВЛЕНИЕ **18.03.2019**	Зеленодольск шәһәре	**КАРАР** **№ 675**

Зеленодольск муниципаль районы халкын гражданнар оборонасы һәм табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәллдәрдән яклау өлкәсендә әзерләү турында

«Халыкны һәм территорияләрне табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләрдән саклау турында» 21.12.1994 ел, №68-ФЗ Федераль закон, Россия Федерациясе Хөкүмәтенең 04.09.2003 ел, №547 карары, «табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләрдән яклау өлкәсендә халыкны әзерләү турында» Россия Федерациясе Хөкүмәтенең 2000 ел, 2 ноябрь, 841 нче карары нигезендә «гражданнар оборонасы өлкәсендә халыкны укытуны оештыру турындагы нигезләмәне раслау турында», Татарстан Республикасы Гражданнар оборонасы Җитәкчесе – Татарстан Республикасы Премьер-министрының «Гражданнар оборонасы һәм гадәттән тыш хәлләрдән яклау өлкәсендә Татарстан Республикасы халкын әзерләү программаларын раслау турында» 2017 елның 27 декабрендәге 24 номерлы боерыгы, шулай ук Зеленодольск муниципаль районы башлыгы – Зеленодольск муниципаль районы гражданнар оборонасы җитәкчесе боерыгы белән расланган «Гражданнар оборонасы һәм гадәттән тыш хәлләрдән яклау өлкәсендә Зеленодольск муниципаль районы халкын әзерләү программаларын раслау турында» 2018 елның 22 гыйнварындагы 1 номерлы боерыгы белән, граждандлык оборонасы һәм гадәттән тыш хәлләрдән саклау өлкәсендә Зеленодольск муниөипалҗ районы халкын әзерләү һәм өйрәнү курслары уздыру максатыннан чыгып, Зеленодольск муниципаль районы Башкарма комитеты

КАРАР БИРӘ:

1. Зеленодольск муниципаль районы халкын гражданнар оборонасы һәм табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләрдән яклау өлкәсендә әзерләү турында Нигезләмәне расларга.
2. Халыкны әзерләү Гражданнар оборонасы һәм халыкны гадәттән тыш хәлләрдән яклау өлкәсендә халыкны әзерләүнең бердәм системасы кысаларында оештырыла һәм тиешле төркем буенча (шул исәптән мәгариф учреждениеләрендә), шулай ук яшәү урыны буенча (эшләмәүче халык өчен) гамәлгә ашырыла дип билгеләргә.
3. Милек формасына бәйсез рәвештә, Зеленодольск муниципаль районы авыл җирлекләре башлыкларына, оешма, предприятие һәм учреждениеләре җитәкчеләренә Гражданнар оборонасы һәм табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләрдән яклау өлкәсендә белемнәрне пропагандалауны тәкъдим итәргә.

4. Зеленодольск муниципаль районы предприятие, оешма һәм учреждение җитәкчеләренә эшләүче халыкны тыныч һәм хәрби вакыт куркынычларыннан саклау ысулларына курс буенча укытуның нәтиҗәлелеген арттыру өчен уку төркемнәре оештырырга тәкъдим итәргә, үз боерыгы белән уку төркемнәре оештыруны тәкъдим итәргә (төркемдә тыңлаучылар саны 25-30 кешедән артмаска тиеш).

5. Уку төркемнәре җитәкчеләренә Татарстан Республикасы Гражданнар оборонасы Җитәкчесе – Татарстан Республикасы Премьер-министрының 2017 елның 27 декабрендәге 24 номерлы боерыгы белән расланган «Гражданнар оборонасы һәм гадәттән тыш хәлләрдән яклау өлкәсендә Татарстан Республикасы халкын әзерләү программалары», шулай ук «гражданнар оборонасы һәм гадәттән тыш хәлләрдән яклау өлкәсендә Зеленодольск муниципаль районы халкын әзерләү программалары» нигезендә эшләүче халыкны курслы укытуны оештырырга тәкъдим итәргә.

6. Торак-эксплуатация органнары каршында төзелгән укыту-консультация пунктларында эшләмәүче халыкны курс буенча әзерләүне һәм укытуны оештырырга.

7. «Зеленодольск муниципаль районы гражданнар оборонасы эшләре һәм гадәттән тыш хәлләр идарәсе» муниципаль бюджет учреждениесе җитәкчесе Долганов В. А.га Гражданнар оборонасы һәм гадәттән тыш хәлләрдән яклау өлкәсендә халыкны әзерләү буенча методик җитәкчелек, координацияләү һәм контрольдә тотуны йөкләргә.

8. Зеленодольск муниципаль районы Советының җәмәгатьчелек, массакүләм мәгълүмат чаралары белән элемтә бүлеге җитәкчесе Д.С.Анисимовка «Татмедиа» ААҖ филиалының «Зеленодольск” мәгълүмат үзәге» , “Зеленодольская правда”, “Наш Зеленый Дол«, "Яшел Үзән" газеталары җитәкчеләре белән берлектә гражданнар оборонасы һәм гадәттән тыш хәлләрдән яклау өлкәсендә белемнәрне пропагандалауны тәэмин итүне тәкъдим итәргә.

9. Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районы Башкарма комитетының «Зеленодольск муниципаль районы халкын тыныч һәм хәрби вакыт куркынычыннан саклау ысулларына өйрәтү тәртибе турында» 2013 елның 27 июнендәге 1472 номерлы карарын үз көчен югалткан дип танырга.

10. Боерыкның үтәлешен тикшереп торуны үз өстемә алам.

Җитәкче Д. А. Сапожников

Кушымта
Зеленодольск муниципаль районы
Башкарма комитеты карарына
18.03.2019 №675

НИГЕЗЛӘМӘ
Зеленодольск муниципаль районы халкын гражданнар оборонасы һәм табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләрдән яклау өлкәсендә әзерләү турында

1. Әлеге Нигезләмә Гражданнар оборонасы өлкәсендә Зеленодольск муниципаль районының халык төркемнәрен һәм әзерләү тәртибен, шулай ук халыкны курс буенча укытуның гадәттән тыш хәлләрдә гамәлләргә төп бурычларын билгели.

2. Зеленодольск муниципаль районы халкын гражданлык оборонасы һәм гадәттән тыш хәлләрдән саклау өлкәсендә әзерләүнең төп бурычлары булып тора:

хәрби конфликтларда яки бу конфликтлар аркасында барлыкка килә торган куркынычлардан саклану ысулларын, шулай ук табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләр вакытында, хәбәр итү сигналлары, беренче ярдәм күрсәтү кабул итүләр буенча гамәлләр тәртибен, коллектив һәм шәхси саклану чараларыннан файдалану кагыйдәләрен өйрәнү, алынган белемнәрне гамәли куллануны үзләштерү;

Гражданнар оборонасы чараларын оештыру һәм үткәрү буенча күнекмәләрен камилләштерү;

гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерү бердәм дәүләт системасы эшчәнлегенең төрле режимнарында, шулай ук авария-коткару һәм башка кичектергесез эшләр үткәргәндә, гамәлләр тәртибен өйрәнүләр һәм күнегүләр барышында вәкаләтле хезмәткәрләр тарафыннан гамәли үзләштерү;

штаттан тыш авария-коткару формированиеләренең шәхси составы, Гражданнар оборонасы һәм коткару хезмәтләренең (алга таба – формалаштыру һәм хезмәт күрсәтү) халыкны яклау буенча чаралар үтәлешен тәэмин итү, хәрби конфликтларда яки әлеге конфликтлар аркасында барлыкка килгән куркынычлардан матди һәм мәдәни кыйммәтләрдән саклану чаралары һәм ысуллары белән тәэмин итү, шулай ук табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләрдә овладание.

3. Әзерләнелергә тиешле затлар түбәндәге группаларга бүленә:

3.1. Җирле үзидарә органнары җитәкчеләре һәм оешма җитәкчеләре катнашты.

3.2. Гражданнар оборонасы һәм гадәттән тыш хәлләрдән яклау өлкәсендәге бурычларны хәл итүгә махсус вәкаләтле җирле үзидарә органнары һәм оешмалар хезмәткәрләре (алга таба-вәкаләтле хезмәткәрләр).

3.3. Эвакуация һәм эвакуация кабул итү комиссияләре, җирле үзидарә органнары һәм оешмалар тарафыннан гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерү һәм янгын куркынычсызлыгын тәэмин итү комиссияләре (алга таба – комиссияләрнең рәисләре һәм әгъзалары) эшчәнлегенең тотрыклылыгын арттыру мәсьәләләре буенча комиссияләрнең, рәисләре һәм әгъзалары (алга таба-комиссияләрнең рәисләре һәм әгъзалары).

3.4. Төп гомуми белем бирү программалары (мәктәпкәчә белем бирү программаларыннан тыш), урта һөнәри белем бирү программалары һәм югары белем бирү мәгариф программалары буенча белем бирүче мәгариф программалары буенча белем бирү эшчәнлеген гамәлгә ашыручы оешмаларның «тормыш куркынычсызлыгы нигезләре» предметы (алга таба – укытучылар һәм педагогик хезмәткәрләр) җитәкчеләре, педагогик хезмәткәрләр (алга таба-укытучылар һәм педагогик хезмәткәрләр).

3.5. Формирование һәм хезмәтләрнең шәхси составы.

3.6. Гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерү буенча бердәм дәүләт системасы идарәсе органнары составына кертелмәгән (алга таба – эшләүче халык) җитештерү һәм хезмәт күрсәтү өлкәсендә мәшгуль затлар.

3.7. Төп гомуми белем бирү программалары (мәктәпкәчә белем бирү программаларыннан тыш), урта һөнәри белем бирү мәгариф программалары һәм югары белем бирүче мәгариф программалары буенча белем бирү эшчәнлеген гамәлгә ашыручы оешмалар укучылары (алга таба-укучылар).

3.8. Җитештерү һәм хезмәт күрсәтү өлкәсендә мәшгуль булмаган затлар (алга таба-эшләмәүче халык).

Әлеге Нигезләмәнең 3.1 – 3.4 пунктындагы 3.1-3.4 пунктчаларында күрсәтелгән затлар өчен беренче ел эчендә гражданнар оборонасы һәм гадәттән тыш хәлләрдән яклау өлкәсендә беренче тапкыр вазыйфага билгеләнгән, курслы укыту яисә өстәмә һөнәри белем алу мәҗбүри булып тора.

4. Гражданнар оборонасы һәм гадәттән тыш хәлләрдән саклау өлкәсендә әзерлек күздә тотыла:

җирле үзидарә органнары һәм оешмалар җитәкчеләре, комиссия рәисләре, шулай ук вәкаләтле хезмәткәрләр өчен-Татарстан Республикасы Гражданнар оборонасы һәм гадәттән тыш хәлләр буенча укыту – методик үзәгендә (Алга таба-ТР Гражданнар оборонасы һәм гадәттән тыш хәлләр буенча ҮМҮ) 5 елга бер тапкырдан да ким булмаган өстәмә һөнәри белем яисә курс укыту алу, мөстәкыйль эш үткәрү, шулай ук җыеннарда, өйрәтүләрдә һәм күнегүләрдә катнашу;

укытучылар һәм педагогик хезмәткәрләр өчен-ТР Гражданнар оборонасы һәм гадәттән тыш хәлләр министрлыгының Гражданнар оборонасы һәм гадәттән тыш хәлләрдән саклау өлкәсендә өстәмә һөнәри белем яисә курс белем алу; ТР Гражданнар оборонасы һәм гадәттән тыш хәлләр министрлыгының Яшел Үзән филиалында 3 елга бер тапкырдан да ким түгел;

формированиеләрнең һәм хезмәтләрнең шәхси составы өчен-ТР Гражданнар оборонасы һәм гадәттән тыш хәлләр министрлыгының Гражданнар оборонасы һәм гадәттән тыш хәлләрдән саклау өлкәсендә өстәмә һөнәри белем яисә курс укыту яисә ТР Гражданнар оборонасы һәм гадәттән тыш хәлләр министрлыгының Яшел Үзән филиалында 5 елга бер тапкырдан да ким түгел, шулай ук җыеннарда, өйрәтүләрдә һәм күнегүләрдә катнашу;

эшләүче халык өчен-тәкъдим ителә торган программалар нигезендә эш урыны буенча дәресләр үткәрү һәм гадәттән тыш хәлләрдә гамәлләр тәртибен мөстәкыйль рәвештә өйрәнү;

эшләмәүче халык өчен-әңгәмәләр, лекцияләр үткәрү, уку фильмнарын карау, яшәү урыны буенча өйрәнүләр һәм күнегүләргә җәлеп итү, шулай ук пособие, белешмәлекләр, листовкалар һәм буклетлар мөстәкыйль өйрәнү, радиотапшыруларны тыңлау һәм гражданнар оборонасы һәм гадәттән тыш хәлләрдән яклау мәсьәләләре буенча телепрограммалар карау;

укучылар өчен - «тормыш иминлеге нигезләре» фәне һәм «тормыш куркынычсызлыгы " фәне кысаларында тиешле программалар буенча уку вакытында дәресләр үткәрү.

5. Гражданнар оборонасы һәм гадәттән тыш хәлләрдән яклау өлкәсендә халыкны әзерләүне оештыру һәм гамәлгә ашыру максатларында:

5.1. Җирле үзидарә органнары:

Гражданнар оборонасы өлкәсендә, шулай ук табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләрдә халыкны әзерләүне оештыралар һәм үткәрәләр;

оешма хезмәткәрләренең, оешмаларның формированиеләренең һәм хезмәтләренең шәхси составы һәм хезмәткәрләренең әзерлеген оештыру-методик җитәкчелекне һәм тикшереп торуны гамәлгә ашыра;

Гражданнар оборонасы буенча укыту-консультация пунктлары булдыралар, җиһазландыралар һәм аларның эшчәнлеген оештыралар яисә халыкның тиешле төркемнәренә курслы укытуны тәэмин итәләр һәм халыкка гражданнар оборонасы өлкәсендә башка оешмаларда консультация хезмәтләре күрсәтүне тәэмин итәләр.

төп гомуми һәм урта гомуми белем бирү программалары, «тормыш иминлеге нигезләре» фәне буенча белем бирү эшчәнлеген гамәлгә ашыручы оешмаларда, ә һөнәри белем бирү программалары буенча эшчәнлек алып баручы һәм әлеге органнар карамагындагы оешмаларда – «тормыш куркынычсызлыгы " дисциплинасын өйрәнүне оештыралар»;

Гражданнар оборонасы буенча укыту-методик җыеннар, өйрәнүләр, өйрәнүләр һәм башка планлы чаралар оештыралар һәм үткәрәләр;

халыкка мәгълүмат бирүне һәм гражданнар оборонасы өлкәсендә белемнәрне пропагандалауны оештыралар һәм гамәлгә ашыралар;

эшчәнлеге Зеленодольск муниципаль районы башкарма хакимияте органнары эшчәнлеге белән бәйле яки аларны алып бару өлкәсендә булган һәм билгеләнгән тәртиптә гражданнар оборонасы категорияләренә кертелгән оешма җитәкчеләрен курс буенча укытуны оештыра.

5.2. Зеленодольск муниципаль районы гражданнар оборонасы эшләре һәм гадәттән тыш хәлләр идарәсе»:

Әлеге Нигезләмәнең 3 пунктындагы 3.1 – 3.4 пунктчаларында, Татарстан Республикасы Гражданнар оборонасы һәм гадәттән тыш хәлләр министрлыгының гражданлык оборонасы һәм гадәттән тыш хәлләрдән саклау өлкәсендә, Татарстан Республикасы Гражданнар оборонасы һәм гадәттән тыш хәлләр министрлыгының Яшел Үзән филиалында күрсәтелгән халык төркемнәренә курс өйрәтүне ел саен планлаштыра;

Гражданнар оборонасы буенча укыту-методик җыеннар, өйрәнүләр, өйрәнүләр һәм башка планлы чаралар оештыра һәм үткәрә;

Зеленодольск муниципаль районы халкын гражданнар оборонасы һәм гадәттән тыш хәлләрдән яклау өлкәсендә әзерләүнең барышын һәм сыйфатын контрольдә тота.

5.3. Оешмалар:

Татарстан Республикасы Гражданнар оборонасы Җитәкчесе – Татарстан Республикасы Премьер-министрының 2017 елның 27 декабрендәге 24 номерлы боерыгы белән расланган оешма эшчәнлеге үзенчәлекләрен исәпкә алып һәм якынча программалар нигезендә, шулай ук Зеленодольск муниципаль районы башлыгы – Зеленодольск муниципаль районының Гражданнар оборонасы һәм гадәттән тыш хәлләрдән яклау өлкәсендә халыкны әзерләү программалары нигезендә әзерлек буенча эш программалары эшли;

Гражданнар оборонасы һәм гадәттән тыш хәлләрдән яклау өлкәсендә оешма хезмәткәрләрен, шулай ук оешмада төзелә торган формированиеләрнең һәм хезмәтләрнең шәхси составын курслы укытуны гамәлгә ашыра;

тиешле укыту-матди базаны булдыралар һәм эш хәлендә тоталар;

Гражданнар оборонасы буенча кереш инструктаж үткәрү программасын эшли һәм оешмаларның яңа кабул ителгән хезмәткәрләре белән беренче ай дәвамында инструктаж үткәрә;

Гражданнар оборонасы буенча өйрәнүләр һәм өйрәнүләр планлаштыралар һәм үткәрәләр.

6. Гадәттән тыш хәлләрдән саклау өлкәсендә халыкның белемнәрен, күнекмәләрен һәм күнекмәләрен камилләштерү команда-штаб, тактик-махсус һәм комплекслы өйрәнүләр уздыру барышында тормышка ашырыла.

7. Команда-штаб өйрәнүләре 3 тәүлеккә кадәр җирле үзидарә органнарында 3 елга 1 тапкыр үткәрелә. Оешмаларда команда-штаб өйрәнүләре яки штаб күнегүләре елына 1 тәүлеккә кадәр дәвам итә торган 1 тапкыр үткәрелә.

8. Тактик-махсус өйрәнүләр 8 сәгатькә кадәр оешмаларның формированиеләре һәм хезмәтләре катнашында 3 елга 1 тапкыр, ә даими әзерлек оешмалары катнашында елына 1 тапкыр үткәрелә.

9. Комплекслы өйрәнүләр 2 тәүлеккә кадәр куркыныч җитештерү объектлары булган муниципаль берәмлекләрдә һәм оешмаларда, шулай ук 600дән артык ятаклы дәвалау-профилактика оешмаларында 1 тапкыр үткәрелә. Башка оешмаларда 3 елга бер тапкыр 8 сәгатькә кадәр тренировкалар үткәрелә.

10. Белем бирү эшчәнлеген гамәлгә ашыручы оешмаларда тренировкалар ел саен үткәрелә.

11. Җирле үзидарә органнары комиссияләре рәисләрен әзерләүне финанслау, ТР Гражданнар оборонасы һәм гадәттән тыш хәлләр министрлыгының Зеленодольск филиалы эчтәлеген финанслау, эшләмәүче халыкны әзерләү, шулай ук җирле үзидарә органнары тарафыннан өйрәнүләр һәм күнегүләр үткәрүне җирле бюджетлар акчалары хисабына финанслау гамәлгә ашырыла.

Гражданнар оборонасы һәм гадәттән тыш хәлләрдән яклау өлкәсендә эшләүче халыкны әзерләүне финанслау, формированиеләрне әзерләү һәм аттестацияләү, шулай ук оешмалар тарафыннан өйрәтүләр һәм күнегүләр үткәрүне финанслау оешмалар хисабына башкарыла.